

(Άνθη από τις πνευματικές ομιλίες
του Ἁγ. Μακαρίου
τοῦ Αἰγυπτίου)

«Ἀγάπη, ἐλλάμπειως ἄβυσσος· ἀγάπη, πηγή πυρός... ἀγάπη, ἀγγέλων στάσις.
Φώτισον ἡμᾶς, πότισον ἡμᾶς ὁδήγησον ἡμᾶς, χειραγωγήσον ἡμᾶς» (Ὁσ.
Ἰωάν. Κλίμακος).

Μακάριος ὅς τὴν θέρμην τῆς εὐχῆς ἐφύλαξε ἄσβεστον, πῦρ πυρὶ προστεθείς
καὶ θέρμην θέρμη καὶ πόθον πόθῳ.

«Σύνδεσμος ἀπλῶς πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τῶν ἀρετῶν βέλτιστος πασῶν ἐνθάδε
τὸ τρίπλοκον δὲ τοῦτο μικρὸν σπαρτίον οὐδὲ χρόνος ῥήγνυσιν ἀσχέτως».

«Ἕμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς» (Ματθ. Ε', 13) Φῶς καὶ ἄλας=Ἀπόστολοι·
γῆ=ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἄλας εἶναι ἀναιρετικὸ τῆς δυσωδίας καὶ τῶν
σκωλήκων. Πᾶσα ψυχὴ μὴ μετέχουσα τοῦ ἐπουρανίου ἄλατος (=Ἁγίου
Πνεύματος) ἔχει δυσωδία πονηρῶν λογισμῶν καὶ τῶν παθῶν καὶ σκώληκας
(=τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας). Ψυχὴ μὴ ἔχουσα θεοῦ πνεύματος κοινωνία,
ἀποθνήσκει, ζωῆς αἰωνίου θεότητος μὴ καταξιωθείσα. Πόνον ἔχε περὶ τῆς
πτωχείας σου, δεόμενος ἡμέρας καὶ νυκτὸς διὰ τὰς ἀμαρτίας σου.

Ὁ Κύριος λέγει εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ ἀδίκου κριτοῦ καὶ τῆς χήρας: «Πόσω
μᾶλλον ὁ Θεὸς ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν βωόντων πρὸς Αὐτὸν νυκτὸς καὶ
ἡμέρας; Ναὶ, λέγω ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει» (Λουκ. Κεφ. 18^{ον}).
Παρακαλέσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Θεὸν ἵνα ἐκδύσῃ τὸν παλαιὸν
ἄνθρωπον... Οὐδεὶς δύναται χωρίσαι τὸν ἄνεμον ἀπὸ τοῦ ἡλίου... Ἀδύνατόν ἐστι
χωρίσαι τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἐὰν μὴ ὁ Θεὸς παύσῃ τὸν πονηρὸν
τοῦτον ἄνεμον τὸν ἐννοικοῦντα εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα. Παρακαλέσωμεν
τὸν Θεὸν ἵνα πετασθῶμεν πρὸς Αὐτὸν. Αὐτὸς ἐστὶν «ὁ αἶρων τὴν ἀμαρτίαν
τοῦ κόσμου. (Ἰωάν. Α, 29). Ὁ ἀμαρτωλὸς ἄνθρωπος εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ
διαβόλου καὶ φορεῖ ἔνδυμα βλασφημίας, ἀπιστίας, ἀφοβίας, κενοδοξίας,
ὑπερηφανίας, φιλαργυρίας, ἡδονῶν φορέματα ρακώδη καὶ ἀκάθαρτα. Τοὺς

μετανοοῦντας ἐνδύει ὁ Κύριος ἐνδύματα πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, χαρᾶς, εἰρήνης, ἀγαθωσύνης, χρηστότητος· καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως ἐνδύματα φωτός. Ἡ βασιλεία τοῦ σκότους καὶ ἡ ἀμαρτία κέκρυνται εἰς τὴν ψυχὴν ἕως τὴν κοινήν Ἀνάστασιν. Τότε τὸ σῶμα τῶν ἀμαρτωλῶν θὰ καλυφθῆ ἀπὸ τὸ νῦν κεκρυμμένο εἰς τὴν ψυχὴν σκότος. Τὰ σώματα τότε (εἰς τὴν Ἀνάστασιν) τῶν δικαίων θὰ ἐνδυθοῦν τὸ Φῶς τοῦ Κυρίου, ποὺ ὑπάρχει εἰς τὴν ψυχὴ τους καὶ θὰ συμβασιλεύουν (=τὰ σώματα) μὲ τὶς ψυχές.

Ὁφείλουν οἱ ἀδελφοὶ εἰς ὅ,τι πράττουν νὰ εἶναι ἐν ἀγάπῃ καὶ χαρᾷ μεταξὺ των. Ὁ ἐργαζόμενος περὶ τοῦ εὐχομένου νὰ λέγῃ: Ὁ θεσσαυρὸς ποὺ αποκτᾷ ὁ ἀδελφὸς μου κοινὸς ἐστὶ, κἀγὼ ἔχω. Ὁ εὐχόμενος νὰ λέγῃ: Ἡ ὠφέλεια τοῦ ἀδελφοῦ μου εἶναι καὶ δικὸ μου κέρδος. Νὰ μὴ κρίνῃ ὁ εὐχόμενος τὸν ἐργαζόμενον, διότι οὐκ εὔχεται, οὔτε ὁ διακονῶν τὸν ἕτερον· «Ἄλλ' ἕκαστος, εἴ τι ποιεῖ, εἰς δόξαν Θεοῦ ποιείτω» (Ρωμ.14,3). Τὸ ζητούμενον τοῦτο εἶναι: Ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν προσευχὴν, νὰ ἔχη εἰς τὸν νοῦν του ἀδιάλειπτον μνήμην Θεοῦ, εἴτε ἐργάζεται, εἴτε ἀναγιγνώσκει, ὀφείλει μὲ τοὺς λογισμοὺς νὰ ἀγωνίζεται. Ἀπαιτεῖ ὁ Θεὸς νὰ ὀργισθῆς μὲ τὸν ἑαυτὸν σου νὰ μὴ συμφωνήσῃς μὲ τοὺς λογισμοὺς τῆς κακίας. Ὁ ἀγῶνας, ἡ βία, ἡ ὑπομονὴ ἢ μάχη εἶναι δική σου, ὁ Θεὸς ἐκριζώνει τὴν ἀμαρτίαν.

Ὅπως χωρὶς ὀφθαλμὸν δὲν βλέπεις, οὕτως οὐ δύνασαι ἄνευ τοῦ Ἰησοῦ σωθῆναι. Προαίρεσις ἀντιμαχομένη πίπτει. Ἐγείρεται ὑπομένοντας μὲ τὴν θεία βοήθεια νικᾷ. Ὅταν ἴδῃ ὁ Κύριος ἀγωνιζόμενον κατὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ ματαιῶν λογισμῶν δίδει τὴν βοήθειάν Του εἰς αὐτόν. Αἱ πέντε παρθένοι τῆς παραβολῆς εἶχον τὸ ἔλαιον εἰς τὰ ἀγγεῖα τῆς καρδίας δηλ. τὴν χάριν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν ἐπουράνιον Νυμφῶνα. Αἱ μωραὶ παρθένοι ἀπεκοιμήθησαν δι' ἀμέλειαν καὶ χαινότητα καὶ ραθυμίαν καὶ ἀγνωσίαν καὶ οἴησιν δικαιοσύνης. Ἀπεκλείσθησαν τοῦ Νυμφῶνος.

Ὅταν βούλεται ὁ Θεὸς πῦρ γίνεται, πᾶν φαῦλον καὶ πάθος τῆς ψυχῆς κατακαῖον «Ὁ γὰρ Θεὸς πῦρ καταναλίσκων» (Δευτερ.4.24). Ὅταν βούλεται, ἀνάπαυσις εἰς τῆς ψυχὴν γίνεται ἢ χαρὰ ἢ εἰρήνη ἢ ἄρτος ἢ πηγὴ ὕδατος κ.λ.π. Ὁ φιλάνθρωπος Κύριος μακροθυμεῖ πότε ἐπιστρέψωμεν ὅλοι ἐξ ὅλου πρὸς Αὐτόν. Λέγει: «Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται» (Ματθ.7,7). Ἡμῶν τὸ πολίτευμα ἐν Οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιπ. 3,20). Οἱ μὲν ἔχοντες τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου εἰς τὰ ἀμαρτωλὰ καὶ γήινα καὶ μάταια περιπλέκονται, οἱ δὲ Χριστιανοὶ Χριστὸν πάντοτε μνημονεύουσι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ. Χριστιανῶν γὰρ ἡ δόξα καὶ τὸ κάλλος καὶ ὁ πλοῦτος ὁ οὐράνιος ἀπερίγραπτός ἐστὶ καὶ μὲ πόνον καὶ ἰδρῶτας καὶ θλίψεις καὶ πολλοὺς ἀγῶνας ἀποκτᾶται διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. «...οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Β' Κορινθ.Ε,1). Ἐκαστος λοιπὸν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀγιασμοῦ διὰ πασῶν τῶν ἀρετῶν. Ἀγωνισώμεθα διὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἐναρέτου πολιτείας, μέτοχοι Ἁγίου Πνεύματος ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν ἀνέτοιμοι μετὰ θάνατον. Αὐτὸ τὸ ὅποσον ἕκαστος ἐθησαύρισε ἐντὸς τῆς ψυχῆς του, εἰς τὴν ἄλλη ζωὴ ἀποκαλυφθήσεται καὶ φανήσεται ἔξωθεν τοῦ σώματος. Ἐν τῇ Ἀναστάσει ἔνδοθεν ἐξέρχεται δόξα τοῦ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ καλύπτουσα καὶ σκεπάζουσα τὰ σώματα τῶν ἁγίων, τὴν ὁποίαν δόξαν εἶχον ἐντὸς κεκρυμμένην εἰς τὴν ψυχὴν.

Ἡ λαμπρότης τοῦ προσώπου τοῦ Μωϋσέως ὑπέδειξε πῶς ἐν τῇ Ἀναστάσει θὰ δοξασθοῦν τὰ σώματα τῶν ἁγίων. Οἱ ἅγιοι ἐνήστευον ἕως καὶ

τεσσαράκοντα ημέρας διότι μετελάμβανον πνευματικήν τροφήν. Χριστιανῶν κόσμος ἕτερός ἐστι καὶ ἄλλη τράπεζα καὶ ἄλλα ἐνδύματα καὶ ἄλλη ἀπόλαυσις καὶ ἄλλη κοινωνία καὶ ἄλλο φρόνημα· διὰ τοῦτο ἀνώτεροι ὑπάρχουν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Τὸ θεμέλιον τῆς προσευχῆς τοῦτό ἐστι, τὸ προέχειν τοῖς λογισμοῖς καὶ ἐν πολλῇ ἡσυχίᾳ καὶ εἰρήνῃ ποιεῖσθαι τὴν προσευχήν. Πολλὴ προσοχὴ νοὸς χρειάζεται διὰ νὰ διακρίνη τοὺς λογισμοὺς τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ θρόνος τῆς θεότητος ἢ ψυχὴ ἡμῶν ἐστι καὶ πάλιν ὁ θρόνος τῆς ψυχῆς ἢ θεότης ἐστι καὶ τὸ Πνεῦμα. Ὁμοίως καὶ οἱ δαίμονες μετὰ τὴν παράβασιν τοῦ Ἀδάμ ἐκάθησαν εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὸ χῶμα τοῦ Ἀδάμ. Ὁ Κύριος διὰ τοῦτο ἦλθε καὶ ἔλαβε σῶμα ἐκ τῆς Παρθένου· καθελὼν τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐκαθάρισε τὴν συνείδησιν ὁ Κύριος καὶ θρόνον ἐποίησε τὸ νοῦν καὶ τοὺς λογισμοὺς καὶ τὸ σῶμα.

Ἐπέτρεψε ὁ Θεὸς εἶναι τὸ κακὸν εἰς γυμνασίαν τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἀλλοιώσεις τῆς χάριτος εἰς τὴν ψυχὴν ἔχουν γνώρισμα τὴν χαρὰν, εἰρήνην, ἀγάπην καὶ ἀλήθειαν. Ἐκ δὲ τοῦ διαβόλου ταραχὴ, φόβον, σύγχυσι λογισμῶν καὶ ἀμαρτωλὰς ἐνθυμήσεις. Ὅπως οἱ ὀφθαλμοὶ βλέπουσι τὸν ἥλιον, ὀλίγοι Χριστιανοὶ φωτισθέντες ἄνωθεν βλέπουσι τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ ἔχει εἰκόνα καὶ μορφήν ὅμοια μὲ ἀγγελον. Ὁ νοῦς εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς. Ἡ θεία χάρις πολυτρόπως ὡς θέλει πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομεῖ τὸν ἄνθρωπον ἄλλοτε κατάνυξιν, ἄλλοτε εἰρήνην πολλήν, πρόσωπα τῶν καταξιωθέντων τέκνα Θεοῦ γενέσθαι φαιδρὰ γίνονται καὶ ἡ καρδία πληροῦται ἀνεκλάλητον εὐφροσύνην, ἄλλοτε εἰσιν ὡσπερ νύμφη ἀναπαυομένη εἰς τὸν νυμφίον αὐτῆς μὲ ἀνάπαυσιν θεϊκὴν. Ἄλλοτε ὡς ἀγγελοι...ἄλλοτε ὡς ἐν μέθῃ ποτοῦ, μεθύοντες Ἁγίῳ ΠΝΕΥΜΑΤΙ, μέθην μυστηρίων Πνευματικῶν. Ἄλλοτε ἐν καλυθμῶ καὶ ὄδυρμῶ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλοτε ἐν ἐπιθυμίᾳ πολλῇ ὡστε πάντα ἄνθρωπον ἀγαλλιάζοντες χωρὶς διάκρισι πονηροῦ ἀπὸ ἀγαθοῦ. Ἄλλοτε ταπεινοῦντες ἑαυτοῦς ὡστε εἶναι ὑποκάτω πάντων. Ἄλλοτε δυνατοὶ αἰσθανόμενοι ὡς νικηταὶ μετὰ φοβερὰν μάχην. Ἄλλοτε ἐν γαλήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ. Ἡ ψυχὴ κατὰ τὰς ἀλλοιώσεις αὐτὰς γίνεται ὅλη φῶς, πνεῦμα, χαρὰ, ἀγαλλίασις, ἀγάπη, ἀγαθότης. Ἄς ἐγγίσωμεν Θεῷ μὴ ἀπελπίζοντες τὴν σωτηρίαν, μνημονεύοντες πῶς ὁ Κύριός μας τυφλοὺς, παραλύτους, ἀσθενεῖς ἐθεράπευσε, νεκροὺς ἀνέστησε, δαιμονιζομένους ἰάτρευσε, πόσω μᾶλλον ψυχὴν ἐπιστρέφουσα εἰς Αὐτόν. Μόνον τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῆς ἀπομακρυνθῶμεν.

Τὴν ὠφέλεια τῆς προσευχῆς μπορούμε νὰ τὴν καταλάβουμε ἀπὸ τὰ ἐμπόδια ποὺ μᾶς φέρνουν οἱ δαίμονες κατὰ τὶς ὥρες τῶν ἀκολουθιῶν. Τὸν δὲ καρπὸν τῆς προσευχῆς ἀπὸ τὴν ἥττα τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ Θεὸς ἔχρισε διὰ τοῦ Σαμουὴλ τὸν Δαυὶδ βασιλέα καὶ ἤρχισαν τότε οἱ διωγμοὶ ὑπὸ τοῦ Σαούλ...Πόσα ὑπέμεινε ἕως ὅτου ἐκπληρωθῆ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! Ὁμοίως καὶ περὶ Μωϋσέως καὶ Νῶε καὶ ὄλων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀγίων. Τὸ πνευματικὸν χάρισμα μετὰ ἀπὸ θλίψεις καὶ διωγμοὺς καὶ πολλῇ ὑπομονῇ στερεοῦται εἰς τὴν ψυχὴν. Λέγει ὁ Κύριος: «Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν»(Λουκ.21,19) καὶ πάλιν: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»(Ματθ.στ'.33). Μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη καὶ προθυμίαν διασώζονται καὶ αὐξάνονται τὰ δῶρα τῆς θείας χάριτος· ἢ ὑπερηφάνεια καὶ ἢ ῥαθυμία ἀφανίζει αὐτά. «Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν»(Ματθ. 6,21).

Ὁ Ἀποστολος λέγει: «Κηρύσσομεν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἑσταυρωμένον»

Ἐν γὰρ τῷ νεκρῷ σώματι (τοῦ ἑσταυρωμένου καὶ Ταφέντος) ἡ ζωὴ. Ὡδε ἡ ἀπολύτρωσις! Ὡδε τὸ Φῶς! Ἀκούεις περὶ ἄδου καὶ μνημείων!... Μὴ μόνον ταῦτα νόμιζε, ἀλλὰ ὅτι μνημεῖον καὶ τάφος ἡ καρδιά σου ἐστίν. Ὅταν ἐμφωλεύῃ ὁ διάβολος μὲ τίς δυνάμεις του εἰς τὴν καρδιά σου, οὐχὶ ἄδης καὶ τάφος καὶ νεκρὸς εἶσαι κατὰ Θεὸν; Ὅταν κατέλθῃ ὁ Κύριος λύει τὴν δεδεμένην ψυχὴν καὶ ἐλευθερώνει αὐτήν. Ὁ διάβολος προσπαθεῖ νὰ φέρῃ εἰς ἀπελπισία λέγων: «Ἴδε πόσας ἁμαρτίας ἐποίησας! δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σωθῆς» Ἀποκρίθητι αὐτῷ: «Ἐχω τὰς μαρτυρίας τοῦ Κυρίου λέγοντος ὅτι οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀλλὰ τὸν μετανοοῦντα συγχωρῶ»

Ἀληθῶς εἰς υἰοθεσίαν ἡμᾶς ἐκάλεσεν ὁ Θεός, εἰς ζωὴν αἰώνιον, εἰς δόξαν ἄφθαρτον. «Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις Αὐτόν» Ὁ Ἀδὰμ παραβὰς τὴν ἐντολήν α) τὸ καθαρὸν κτῆμα τῆς φύσεως αὐτοῦ, τὸ κατ'εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ ἀπώλεσεν β) ἀπώλεσεν τὴν εἰκόνα ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπίκειτο πᾶσα ἡ ἐπουράνιος κληρονομία. Ὅπως νόμισμα ἔχον βασιλικὴν εἰκόνα καὶ παραχαραγεῖ, ἀχρηστεύεται. Καὶ Ἀδὰμ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπέθανε, κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ζεῖ μόνο.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔλθῃ εἰς προκοπὴν πνευματικὴν, αὕτη ἡ χάρις διδάσκει αὐτὸν πτωχὸν τῷ πνεύματι εἶναι, νὰ μὴ θεωρῇ τὸν ἑαυτὸν τοῦ δίκαιου καὶ ἐκλεκτοῦ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ νὰ ἔχῃ τὴν ψυχὴν του ἐξουδενωμένην ὡς μηδὲν ἔχοντα καὶ γνωρίζοντα (ἂν καὶ γνωρίζῃ καὶ ἔχει). Ὁ Ἀβραὰμ ἐκλεκτὸς ὑπάρχων Θεοῦ, γῆν καὶ σποδὸν ὠνόμαζε ἑαυτὸν. Καὶ ὁ Δαυῖδ ἔλεγε: «σκώληξ εἰμι καὶ οὐκ ἄνθρωπος...»

Πάντες οἱ δίκαιοι τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν διώδευσαν, διωκόμενοι, κακουχούμενοι, ὀνειδιζόμενοι...ὁ ΚΗΙΧ στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐφόρεσεν, ἐμπτύσματα, ραπίσματα ὑπέστη καὶ Σταυρὸν. Ὁ Ἀπόστολος ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ λέγει: «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγω Χριστοῦ»(Α' Κορ.11,1). Ἐὰν ἀγαπᾶς δόξας ἀνθρώπων καὶ ἀνάπαυσιν ζητεῖς, ἐξετράπης τῆς ὁδοῦ. Ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ζητεῖ ὁ Θεός τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας, συνείδησιν ἀγαθὴν, λόγους χρηστούς, ἐνθυμήσεις σεμνὰς καὶ ἀγαθὰς καὶ πάντα τὰ κατορθώματα τῶν ἀγίων. «...ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»(Ματθ.5,20). Παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν ἵνα ἐκδύσῃ ἡμᾶς τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνδύσῃ τὸν ἐπουράνιον Χριστόν. Βλέπων ὁ Κύριος τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ τὴν ὑπομονὴν ποιεῖ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς.

Ὅπως ὑπάρχει ἡ αἰσθητὴ γῆ, οὕτως ἐστὶ καὶ πατρίς δαιμονικὴ ὅπου ἐπαναπαύονται αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους. Καὶ ἔστι καὶ γῆ φωτεινὴ τῆς θεότητος ὅπου ἄγγελοι καὶ πνεύματα ἀγίων. Μόνο μὲ πνευματικοὺς ὀφθαλμοὺς φαίνεται ἡ γῆ τῆς θεότητος καὶ τοῦ σκότους. Οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν βρῶσιν τὸ ἐπουράνιο πῦρ καὶ αὐτὸ εἶναι καὶ ἀνάπαυσις εἰς αὐτοὺς καὶ καθαρίζει καὶ ἀγιάζει τὴν καρδιά των. Γίνεται αὐτὸ, βρῶσις, πόσις, ἔνδυμα, ἀγιασμός, χαρὰ κλπ...

Ὅφείλουσαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς πάντα ν'ἀγωνίζονται, νὰ μὴ κρίνουν οὔτε πόρνην οὔτε ἁμαρτωλοὺς ἀλλὰ καθαρῶ ὀφθαλμῶ πάντας ὁρᾶν, μηδένα ἐξουδενεῖν. Μονόφθαλμον ἐὰν ἰδῆς, ὡς ὑγιῆν αὐτὸν πρόσεχε, τὸν χωλὸν ὡς ὀρθὸν ἔχε, τὸν παραλυτικὸν ὡς ὑγιαίνοντα. Αὕτη ἐστὶν ἡ καθαρότης τῆς

καρδίας, όταν ἴδης ἀμαρτωλοὺς ἢ ἀσθενεῖς νὰ συμπαθήσης καὶ νὰ τοὺς εὐσπλαχνισθῆς.

Συμβαίνει γὰρ καὶ ἀγίους νὰ κάθωνται εἰς θέατρα βλέποντες τὴν ἀπάτην τοῦ κόσμου, αὐτοὶ δὲ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον λαλοῦσι μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τὸν ἔξω ἄνθρωπον φαίνονται τοῖς ὀφθαλμοῖς ὡς θεωροῦντες τὰ ἐν κόσμῳ γινόμενα. Οἱ Χριστιανοὶ ἄλλην ἔχουν προαίρεσιν, ἄλλον νοῦν, ἄλλου αἰῶνός εἰσιν, ἄλλης πόλεως, πνεῦμα Θεοῦ κοινωνεῖ εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ καταπατοῦσιν τὸν διάβολον. Οἱ γὰρ θεοσεβεῖς πάντων εἰσὶ δεσπόται.

Ἡ ΟΔΟΣ τοῦ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ αὕτη ἐστίν: ὅπου γὰρ ἐστὶ τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ ἐκεῖ ἐπακολουθεῖ ὡς σκιά, ὁ διωγμὸς καὶ ἡ πάλη. Ὁ ΚΗΙΧ, ἡ ἀλήθεια ἢ ὁδὸς ἢ ζωὴ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐσταυρώθη. Οἱ Χριστιανοὶ τὰ ἔνδοξα τῆς γῆς βδελύσσονται καὶ ἡγοῦνται ταῦτα ὡς κοπρίαν πρὸς τὴν σύγκρισιν τῆς μεγαλειότητος τοῦ Ἁγ. Πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ εἰς τὴν ψυχὴν των.

Μεγάλου γὰρ ἀξιώματός ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος!! Ἔχουσι οἱ Χριστιανοὶ τὴν παράκλησιν τοῦ ΑΓ. ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, δάκρυα καὶ πένθος καὶ στεναγμὸν καὶ αὐτὰ τὰ δάκρυα, τρυφὴ αὐτοῖς ἐστὶ. Ἔχουσι καὶ φόβον ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει. Ὅπως βασιλεὺς δίδει εἰς πτωχὸν θησαυρὸν διὰ φύλαξιν καὶ ὁ πτωχὸς λέγει: ὁ βασιλεὺς ἔδωκέ μοι, οὐκ ἐστὶν ἐμὸς, ὅταν θέλῃ λαμβάνει αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. Οὕτως ὀφείλουσι οἱ ἔχοντες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ταπεινοφρονεῖν καὶ ὁμολογεῖν τὴν πτωχείαν αὐτῶν.

Πρέπει ἔσωθεν νὰ ποιήσης πόλεμον μετὰ τοὺς λογισμοὺς τῆς κακίας νὰ μὴ συγκατατεθῆς μ' αὐτούς. Ἐὰν εἰς ταύτην τὴν ἐτοιμασίαν σ' εὕρῃ ὁ Κύριος ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ παραλαμβάνει σε εἰς τὴν βασιλείαν του. Παραχωρεῖ ὁ Θεὸς νὰ συμβοῦν κάποια ἀπροσδόκητα διὰ νὰ δοκιμασθῇ καὶ γυμνασθῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀποδειχθῇ τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπροσδόκητα δηλ. θλίψεις, ἀσθένειαι, πενία, ἀτιμίας...

Δόξα τῇ μεγαλωσύνῃ Αὐτοῦ!

Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ ὑπάρχεις Πανάμωμε Δέσποινα!!!

Ἄλλοι ἄνθρωποι μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων εἰσίν, ἄλλοι μετὰ τοῦ Σατανὰ καὶ τῶν πονηρῶν πνευμάτων. Ἡ καρδία εἶναι τὸ ἐργαστήριον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀδικίας, ἐκεῖ ὁ θάνατος ἐκεῖ καὶ ἡ ζωὴ, ἐκεῖ ἡ ἀγαθὴ καὶ ἡ κακὴ ἐμπορία. Ἡ καρδία ἔχει πολλοὺς λογισμοὺς φυσικοὺς καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις ἐπιτιμῶσα καὶ κατευθύνουσα τὴν καρδίαν. Τοῦτό ἐστὶ τὸ ἀληθινὸ σημεῖον νὰ εἶναι τις δίκαιος καὶ νὰ κρύπτεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Καί, ἐνῶ ἔχει ὅλη τὴν χάριν νὰ ταπεινοφρονῇ, μεμφόμενος ἑαυτὸν ὡς μηδὲν ἔχοντα καὶ κατώτερος πάντων, ἄξιον τῆς κολάσεως μετὰ τῶν δαιμόνων. Τοῦτό ἐστὶ τὸ σημεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ, αὕτη ἡ ταπείνωσις!

Ἕπνον καὶ κοίμησιν λέγομεν τὸν θάνατον τῶν Χριστιανῶν. Ἐὰν τὰ σώματα τῶν Χριστιανῶν ἔμενον ἀφθαρτα, ἐξ ἀνάγκης καὶ ὄχι ἐκουσίως θὰ ἐπίστευον οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ διὰ νὰ διαμείνῃ τὸ αὐτεξούσιον γίνεται λύσις σωμάτων μετὰ τὸν θάνατον. Βλέπε τὸ ἀξίωμά σου!!! Ἡ Τιμία ψυχὴ ὑπὲρ πάντα τὰ δημιουργήματα! Ὁ Κύριος σὲ ἐλύτρωσε ἐκ τοῦ θανάτου καὶ εἰσήγαγε εἰς τὸν ἐπουράνιον νυμφῶνα! Ἐὰν ὁ ὁμιλῶν, δὲν ὀδηγεῖται ὑπὸ Σοφίας Θεοῦ, οὐ δύναται νὰ πληροφρήσῃ τὴν ψυχὴν ἐκάστου, ἐπειδὴ πολλαὶ αἱ προαιρέσεις, αἱ μὲν ἐν πολέμῳ, ἄλλαι ἐν ἀναπαύσει. Εἰσὶ τινες ἔχοντες γεῦσιν Θεοῦ καὶ ἔτι ἐνεργούμενοι ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἀποροῦσι διατί, ἄπειροι ὄντες. Ὅταν πειρασμοῖς περιπέσῃ ἡ ψυχὴ, δὲν ἀπελίζεται, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν τοῦτο γίνεται.

Ὁμοίωμά ἐστι τοῦ ἔξω ἀνθρώπου ὁ ἔσω ἄνθρωπος! Οἱ Χριστιανοὶ ἄλλου αἰῶνος εἰσιν, υἱοὶ Ἀδὰμ τοῦ ἐπουρανίου, γέννημα καινόν, τέκνα Πνεύματος ἁγίου, ἀδελφοὶ Χριστοῦ, ἐκείνης τῆς Πόλεως, ἐκείνου τοῦ Γένους, ἐκείνης τῆς Δυνάμεως. Αὐτὸς λέγει: «Οὐκ ἐστε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» «Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσι» (Ἰωάν. 17,16). Ὁ ἀγὼν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ δοκιμασία καὶ ἡ πρὸς Θεὸν εὐνοία τότε φαίνεται, ὅταν ἡ χάρις ὑποστέλλεται, ἀνδρίζεται καὶ βοᾷ πρὸς Θεόν. Οἱ ἐρχόμενοι εἰς τελειότητα, τῷ Σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ πάντοτε ἀφιερωμένοι εἰσὶ, τὸ ἐπουράνιον χρίσμα χριόμενοι γίνονται βασιλεῖς καὶ προφῆτες ἐπουρανίων μυστηρίων. Οὗτοί εἰσι καὶ υἱοὶ καὶ κύριοι καὶ Θεοὶ δεδεμένοι, ἠχημαλωτισμένοι, βυθισμένοι, ἐσταυρωμένοι, ἀφιερωμένοι.

Ὁ Δαυὶδ χρισθεὶς εὐθέως διωγοῖς περιέπεσε καὶ ἐθλίβετο καὶ μετὰ 7 ἔτη ἐγένετο βασιλεύς, πόσῳ μᾶλλον οἱ χριόμενοι κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον τὸ ἔλαιον τῆς ἀγαλλιάσεως; Ἡ πρόοδος διὰ θλίψεων, κόπων, πόνων, ἰδρώτων καὶ ἀγῶνος πολλοῦ!! Τινὲς τοσοῦτον ἀναπαύονται εἰς τὴν θείαν Χάριν καὶ ἀνδρειότεροι γίνονται τῆς ὑπαρχούσης ἐντὸς αὐτῶν κακίας, καὶ ἔχοντες ἀδιάλειπτον προσευχὴν, ἄλλη ὥρα ἐνεργοῦνται ὑπὸ λογισμῶν πονηρῶν καὶ κλέπτονται ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἔτι ὄντες ἐν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἔχοντες διάκρισιν καὶ φρόνησιν οὐ τολμῶσιν ἀρνήσασθαι ὅτι ἔχοντες τὴν θείαν Χάριν οὐκ ἐνεργούμεθα ὑπὸ ρυπαρῶν λογισμῶν. Ὁ μὴ γευθεὶς μέλιτος οὐκ οἶδε τὴν δύναμιν τῆς γλυκύτητος. Καρδία καθαρὰ μόνον διὰ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν Σταυρωθέντος! Αὐτὸς ἐστὶν ἡ Ὁδός, ἡ Ζωή, ἡ Θύρα, ὁ Μαργαρίτης, ὁ Ζῶν καὶ Οὐράνιος ἄρτος.

«Ἐχοντες τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσι» «Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν» (Β' Κορ 4,7) δηλ. τὴν ἁγιαστικὴν δύναμιν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἐν σαρκὶ ὑπαρχοντες! Δόξα τῇ ἀρρήτῳ εὐσπλαχνίᾳ τῆς ἁγίας Τριάδος! Ὁ πιστὸς ὀφείλει νὰ βιάζη ἑαυτὸν εἰς τήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν, νὰ βιάζη ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀγάπην, εἰς τὴν πραότητα, εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, εἰς τὴν ὑπομονήν, εἰς τὴν ΕΥΧΗΝ, εἰς τὴν ταπείνωσιν!... Ὁ Θεὸς βλέπων τὸν κόπον καὶ τὴν ταπείνωσίν του, ἀγιάζει αὐτὸν. Ὁ Δαυὶδ λέγει: «πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς Σου κατωρθούμην» (Ψαλμ.118). Συχνὴ λοιπὸν Θεία Κοινωνία μὲ τὴν πρέπουσα ἐτοιμασία, μελέτη Ἁγ. Γραφῆς, μελέτη βίων ἁγίων, πατερικῶν βιβλίων, τήρησις τῆς τάξεως ἀκολουθιῶν (πρωϊνὴ - βραδυνὴ προσευχή), μετάνοιες, εὐχή καὶ πρὸς πᾶν ἀγαθὸν ἔργον ἐξάρτησις!

«Εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ» (Ρωμ.8,9). Ὁ βουλόμενος νὰ εὐαρεστήσῃ τὸν Θεὸν πρὸς δύο ἀθλήσεις ἔχει τὸν ἀγῶνα. Εἰς τὰ γήινα πράγματα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν του κατὰ τοῦ διαβόλου. Ὅταν τις ἀπορρίψῃ τὰς ἀμαρτωλὰς ἐνασχολήσεις καὶ μερίμνας τοῦ κόσμου, προσκαρτερῶν τῷ Κυρίῳ, ἄρχεται ἐν τῇ καρδίᾳ του ἡ μάχη λογισμῶν μετὰ τῶν πονηρῶν πνευμάτων.

Ἀμαρτωλὴ ψυχὴ ἐξερχομένη τοῦ σώματος (μὲ τὸν θάνατον), ὑπὸ δαιμόνων κρατεῖται εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. Ψυχὴ δικαίου ὑπὸ ἀγγέλων ὁδηγεῖται εἰς τὴν χαρὰ τοῦ Οὐρανοῦ!! Οἱ γὰρ ἔχοντες τὸν ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΝ συζῶσι καὶ συμβασιλεύουσι Χριστῷ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ὁ αἰὼν, ὁ τῆς παροικίας τούτης, τῷ ἄνω αἰῶνι ἀντίκειται. Ὁ θέλων μέτοχος γενέσθαι τῆς θείας δόξης ὀφείλει ἀκορέστῳ στοργῇ, ἐξ ὅλης καρδίας καὶ δυνάμεως νύκτα καὶ ἡμέρα νὰ ζητῇ τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὴν Αἴγυπτον (=ζωὴν παθῶν) διὰ τοῦτο δὲν ἐκκληρονομήσαμεν τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας. Δὲν ἐνεδύθημεν τὸν καινὸν ἄνθρωπον διότι δὲν ἐκδύθημεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον. Δὲν συνεδοξάσθημεν

Χριστῶ, διότι δὲν συνεσταυρώθημεν. Εἴμεθα ναὸς εἰδώλων, δοχεῖον πονηρῶν πνευμάτων διὰ τὴν ὀρμὴν ἐπὶ τὰ πάθη. Δὲν εἴμεθα γένος ἐκλεκτόν, ἔθνος ἅγιον, ἐπειδὴ εἴμεθα ἀκόμη ὄφεις καὶ γεννήματα ἐχιδνῶν.

Σπούδασον ἄωμον τέκνον Θεοῦ γενέσθαι. Σπεῦσον εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐκεῖ καὶ ὁ Παράδεισος. Κλαῦσον ἡμέρας καὶ νυκτός!... κατὰ τὸν λέγοντα: «Λούσω καθ' ἐκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω»(Ψαλμ.6,7). «Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλιάσει θεριοῦσιν»(Ψαλμ.125,5). «Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἡμέρας καὶ νυκτός»(Ψαλμ.41,4).

Τὸ ἐκ πολλῆς θλίψεως καρδίας προχεόμενον δάκρυον, ἐν γνώσει ἀληθείας καὶ πυρώσεως σπλάχνων, βρῶσίς ἐστι ψυχῆς, χορηγούμενη ἐκ τοῦ ἐπουρανοῦ ἄρτου, τοῦ ὁποῖου μετέσχε καὶ ἡ Μαρία παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου καθεζομένη. Εἶπε Κύριος: «Μαρία τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο» ὦ! δάκρυα! ὦ! ἔρωτος σφοδροῦ πρὸς τὸν Νυμφίον Χριστόν! Πῦρ ἦλθε βαλεῖν ὁ Κύριος ἐπὶ τὴν γῆν!(Λουκ.12,49). Τοῦτο τὸ πῦρ, εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἐνεργοῦσε, τοῦτο, τὸν Παῦλον ἐτύφλωσε, τὴν δὲ διάνοιαν αὐτοῦ ἐφώτισε. Τοῦτο τὸ πῦρ, ὤφθη Μωϋσῆ ἐν τῇ βάρῃ. Τοῦτο, τὸν Ἥλιαν ἐν εἴδει ἄρματος ἐκ γῆς αὐτὸν ἤρπασε. Τοῦτο τὸ πῦρ, τὴν καρδίαν τῶν μαθητῶν εἰς Ἐμμαοὺς ἐθέρμανε. Τοῦτο, ἀμαρτίας ἀναιρετικὸν, ἀναστάσεως δύνამις καὶ ἀθανασίας ἐνέργεια, φωτισμὸς ἁγίων ψυχῶν, σύστασις λογικῶν δυνάμεων.

Ζητεῖ ὁ Θεὸς τὸν πόνον καὶ τὸν κάματον καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου...Ὁ δίκαιος ὀφείλει νὰ ταπεινοφρονῆ λέγων: «ἐγὼ οὐκ εἰμί δίκαιος, καθ' ἡμέραν ποιῶ ἀρχήν... Τὸ καταλληλότερον ὄπλον τοῦ ἀθλητοῦ τοῦτο ἐστίν, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν του πρὸς πόλεμον τοῦ διαβόλου. Νὰ μὴ συγκατατεθῆ εἰς τοὺς λογισμοὺς τοῦ πονηροῦ. Ἐὰν φυλάττῃς τὸ σῶμα σου ἀγνὸ, ἔσωθεν ἐν τῇ ψυχῇ σου ἐπόρνευσας μὲ τοὺς λογισμοὺς σου, οὐδὲν ὠφέλησας τὸ σῶμα ἔχων παρθένον. «Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσε αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ» (Ματθ.5,28). Ὁ διάβολος οὐδέποτε ἠσυχάζει παλεμῶν.Οἱ Χριστιανοὶ ἐνδύονται τὸ ἅγιον ΠΝΕΥΜΑ καὶ οὐδὲν βλάπτονται, οἱ τέλειοι. Οἱ προκόπτοντες ἄλλοτε ἐν ἀναπαύσει εἶναι εἰς τὴν ΕΥΧΗΝ καὶ ἄλλοτε ἐν θλίψει καὶ πολέμῳ. Οὕτω παραχωρεῖ ὁ Θεὸς γυμνάζων εἰς τὸν πνευματικὸν πόλεμον. Ἐκ τῆς καρδίας βρῦει καὶ τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος καὶ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ θλίψις. Τὸ γὰρ ἐλθεῖν τὸν πόλεμον οὐκ ἔστι σὸν, τὸ δὲ μισῆσαι σὸν ἐστί. Ἡ ἐργασία τοῦ μετανοοῦντος αὕτη ἐστίν: Τὸ μισῆσαι τὴν ἀμαρτίαν, τὸ ὑπομένειν ἐν τῇ εὐχῇ, τὸ ἀγρυπνεῖν, τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς. Πάντοτε ὀφείλει ὅ,τι πράττει νὰ λέγῃ: Ὁ Θεὸς ἐνεδυνάμωσέ με, Θεοῦ ταῦτα δῶρα! Ὅσα πράττεις καλὰ μὲν καὶ εὐπρόσδεκτα τῷ Θεῷ, ἀλλ' οὐκ ἐστὶ καθαρὰ π.χ. ἀγαπᾶς τὸν Θεόν, ἀλλ' οὐ τελείως· ἔρχεται ὁ Κύριος καὶ δίδει ἀγάπην ἄτρεπτον τὴν ἐπουράνιον, Ἐσὺ εὐχεσαι καὶ μετεωρίζεσαι εἰς τὴν προσευχὴν δίδει ὁ Θεὸς τὴν καθαρὰν εὐχὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. Ὁ Θεὸς διὰ σέ ἑαυτὸν ἐταπείνωσε καὶ σὺ διὰ σεαυτὸν οὐ ταπεινοῦσαι, ἀλλὰ ὑπερηφανεύεσαι;

Τὸ γὰρ μυστήριον τοῦτο (δηλ. τοῦ χριστιανισμοῦ) μέγα ἐστί! (Ἐφεσ. 5,32). Ὡ! Χριστιανοί! Ἐν προκοπῇ καὶ γνώσει θεοῦ ὑπάρχοντες πλούσιοι, ὅμως ὡς μηδὲν γνωρίζοντες ἑαυτοὺς νομίζετε!! Τὸ πράγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ τοιοῦτόν ἐστι: γεῦσις ἀληθείας, βρῶσις καὶ πόσις ἐξ Ἀληθείας. Γνωρίζει ὁ Κύριος τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι ταχέως ὑπερηφανεύεται διὰ τούτο ὑποστέλλει τὴν χάριν Του καὶ παραχωρεῖ θλίψεις καὶ πειρασμοὺς ὑπὸ διαβόλου.

Οικονομικῶς ἡ χάρις ὑποστέλλει, ἵνα μειζόνως ἐπιζητήσωμεν! Ὁ γὰρ θησαυρὸς δείκνυται πρὸς τρόπον τῆς ζητήσεως.

Τί ἐστίν: «ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη»(Α' Κορινθ.2,9). Οἱ Προφῆται καὶ οἱ δίκαιοι ἐγνώρισαν ὅτι ὁ Λυτρωτῆς (ὁ Θεὸς σαρκουῖται..) ὅτι ἔσται βάπτισμα πυρὸς καὶ Πνεύματος ἁγίου, ὅτι Σῶμα καὶ Αἷμα κοινωνοῦσιν οἱ Χριστιανοί...ὅτι δέχονται τὸν ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΝ καὶ ἐνδύονται δύναμιν ἐξ ὕψους καὶ πληροῦνται θεότητος, ταῦτα οὐκ ἐγνώρισαν οὔτε ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδιά των.

Ἐρευνήσωμεν ἡ καρδιά ἡμῶν τίνος οἰκητήριον εἶναι; Θεοῦ ἢ διαβόλου; Στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν! Ὁ γὰρ ἀπὸ φύσεως χρηστὸς καὶ ἀγαθὸς οὐκ ἔστιν ἄξιος ἐπαίνου, ἄν καὶ ἐπιθυμητός. Ἐκεῖνος ἄξιος ἐπαίνου, ὁ ἴδια σπουδῇ μετὰ ἀγῶνος καὶ πάλης, αὐτεξουσίως ἐνωθεὶς Θεῷ. Ἀγῶν ὑπομονῆς, ἐλπίδος, ταπεινοφροσύνης, πτωχείας πνεύματος, πραότητος!!

«Ὅπωςδῆποτε θὰ δώσουμε λόγο εἰς τὸν Θεὸν, διότι δὲν ἐπενθήσαμε συνεχῶς»(Ὁσ. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος)

«Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας μὴδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας» (Λουκ.12,47). «Δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ποιήσας δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας» Ἐκαστος τοὺς καρποὺς ἀπαιτηθήσεται τῆς ἀρετῆς κατ' ἀναλογίαν τῶν παρὰ Θεοῦ γενομένων εἰς αὐτὸν εὐεργεσιῶν ἢ φυσικῶν ἢ ἐκ θείας χάριτος δεδομένων. Εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ζωὴ τοῦ σώματος ἢ ψυχὴ ἐστίν. Εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς τὸ ΠΝΕΥΜΑ ὑπάρχει.

Ζητήσωμεν τὸν Κύριον τὸν μόνον ἀληθινὸ Ἰατρόν. Κρούει ἀεὶ τὰς θύρας τῶν καρδιῶν ἡμῶν, ἵνα ἀνοίξωμεν καὶ εἰσελθὼν ἀναπαυθῇ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ μονὴν παρ' ἡμῖν ποιήσῃ. Αὐτὸς ἐστὶ ἡ τροφή καὶ ἡ πόσις καὶ ἡ αἰώνιος ζωὴ! Σπούδασον ἀρέσαι τῷ Κυρίῳ προσδοκῶν αὐτὸν ἀεὶ ἔσωθεν, ζητῶν αὐτὸν ἐν τοῖς λογισμοῖς καὶ τὴν προαίρεσίν σου πρὸς Αὐτὸν πάντοτε! Ζήτησον τὸν Κύριον καὶ Αὐτὸς ἐρχόμενος μεταβάλλει τοὺς λογισμοὺς τῆς ψυχῆς σου καὶ ποιεῖ αὐτοὺς θεϊκοὺς, οὐρανίους, ἀγαθοὺς καὶ διδάσκει τὴν ἀληθινὴν ἀπερίσπαστον Εὐχὴν.

Πολλὰς φορές ὁδηγεῖ τὸν νοῦ μας σὲ κατάνυξι καὶ ἡ τοποθεσία πού μένομε καὶ ἡ θεὰ πού ἔχει. Ἄς σὲ πείσουν γι' αὐτὸ ὁ Κύριος, ὁ προφήτης Ἡλίας καὶ ὁ Ἰωάννης οἱ ὁποῖοι προσεύχονταν κατὰ μόνας.

«Μὴ φοβοῦ, ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύομαι καὶ ὄρη ὀμαλιῶ, θύρας χαλκᾶς συντρίψω»(Ἠσ. 45,2). Ὁ Κύριος τὰ πάντα γινόμενος, παράδεισος, ξύλον ζωῆς, μαργαρίτης, στέφανος, οἰκοδόμος, γεωργός, πρόβατον, Νυμφίος, πολεμιστής, ὄπλον, πάντα ἐν πᾶσι Χριστός. «Ἡμῶν τὸ πολίτευμα ἐν Οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιπ. 3,20). Ὡς περιπατοῦσιν εἰς τὴν κτίσιν ταύτην οἱ Χριστιανοὶ εἰς καινότερας θέας οὐρανίους ἐμπίπτουσι καὶ εἰς δόξας καὶ μυστήρια, ἀπὸ τῶν φαινομένων λαμβάνοντες τὰς ἀφορμάς. Ἐὰν ζητεῖς τὸν Θεὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἐκεῖ εὐρίσκεται ἐν τοῖς λογισμοῖς τῶν Ἀγγέλων, εἰ ζητεῖς αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς, εὐρίσκεται εἰς τὰς καρδίας τῶν εὐσεβῶν. Ἐὰν οὐκ ἔχῃς τὸν Θεὸν, ζήτησον νυκτὸς καὶ ἡμέρας Αὐτόν. Ὅταν ἴδῃς τὸν αἰσθητὸν ἥλιον, ζήτησον τὸν ἀληθινὸν Ἥλιον, τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τυφλὸς γὰρ εἶ. Σκιὰ πάντα τὰ φαινόμενα τῶν ἀληθινῶν πραγμάτων τῆς ψυχῆς. Ὁ ἔσω ἄνθρωπος ἔχει ὀφθαλμοὺς καὶ ὤτα τὰ ὁποῖα ἐτύφλωσε καὶ ἐκώφωσε ὁ σατανᾶς καὶ ἤλθεν ὁ

Ἰησοῦς τοῦτον τὸν ἔσω ἄνθρωπον ὑγιῆ ποιῆσαι. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας ΑΜΗΝ.

«Πιστεύω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου, ἐν γῆ ζώντων» (Ψαλμ.26,13).

Ὅποιος ζητεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸν μικρότερα ἀπ' τὴν ἀξία του, αὐτὸς θὰ λάβῃ ὅπωςδήποτε ἀνώτερά του πράγματα. Ὁ ληστής ἐζήτησε νὰ τὸν ἐνθυμηθῆ ἄλλο μόνον ὁ Κύριος εἰς τὴν Βασιλεία Του καὶ ὅμως ἐκληρονόμησε ὁλόκληρο τὸν παράδεισο.

Ἐφαύλισα ἑμαυτὸν καὶ ἐτάκην· ἤγημαι ἑμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν» (Ἰωβ 42,6). Εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν οὐ προσέξουσιν ἀλλήλοις ὀφθαλμῶ πονηρῶ· ἐξήρθη γὰρ ἡ πονηρία. «οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἄρσεν καὶ θῆλυ» εἰς θεϊκὴν φύσιν ἅπαντες μεταβάλλονται, γενόμενοι Χριστοὶ καὶ Θεοὶ καὶ τέκνα Θεοῦ. Ἐκεῖ ἀνεπαισχύντως τότε λαλήσει εἰρήνην ἀδελφὸς τῇ ἀδελφῇ. Ἐν γὰρ εἰσιν ἐν Χριστῷ πάντες! Πάντες ἐν ἐνὶ Φωτὶ ἀναπαυόμενοι ... ἕκαστος ἐκπλήσεται καὶ ἀγαλλιάσει ἀνεκλαλήτω, προσέχων τῇ δόξῃ τοῦ ἄλλου.

Τοῦτο τὸ ἀληθινὸν Σάββατον, ἀνάπαυσις ἀληθινὴ ἐστὶ ψυχῆς καθαρᾶς ἀπὸ λογισμῶν πονηρίας καὶ ἀναπαυομένης εἰς τὴν αἰώνιαν ἀνάπαυσιν καὶ χαρὰν τοῦ Κυρίου. Μακάριος ὁ εἰσελθὼν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν! Ἀνάστασις τῶν νεκρῶν ψυχῶν ἀπὸ τοῦ νῦν γίνεται· Ἀνάστασις σωμάτων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

«Ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν» (Λουκ.6^{ον}). Οἱ ἅγιοι τοὺς ἀδικοῦντας εἶχον εὐεργέτας. Οὐκ ἔστι ἄλλως σωθῆναι, εἰ μὴ διὰ τοῦ πλησίον. «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ.7,12). Τί ἐστὶ, τὸ θέλω πέντε λόγους λαλήσαι; (Α' Κορινθ. 14,19). Ὁ ἀκολουθῶν τὸν Κύριον διὰ τῶν πέντε ἀρετῶν πολλὴν οἰκοδομεῖ τὴν εὐσέβειαν. Πρῶτη ἀρετὴ ἡ Εὐχή, ἐγκράτεια, ἐλεημοσύνη, πτωχεία, μακροθυμία. Αἱ πέντε αὗται πάσας τὰς λοιπὰς ἀρετὰς περιέχουσι. Ταῦτα χόθω καὶ προαιρέσει ἐπιτελούμενα λόγοι εἰσὶ ψυχῆς ὑπὸ Κυρίου λαλούμενοι καὶ ἀκούμενοι. Ὅσον ἡ καρδιά ἐπιποθεῖ τοσοῦτον καὶ φανερώς ἐπιτελεῖ.

Ἀγάπη καὶ ταπεινῶσις! ὦ! Ἱερὸ ζεῦγος!

Ὁ ἀγωνιζόμενος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ταπεινοφροσύνη, δὲν θὰ παύσῃ ποτὲ νὰ χρησιμοποιοῖ τρόπους καὶ σκέψεις καὶ ἔρευνες καὶ τεχνάσματα καὶ εὐχῆς καὶ προσευχῆς, μέχρις ὅτου ἀπομακρύνῃ τὴν οἴησιν ἀπὸ τὴν ψυχὴν του, καὶ τοῦτο, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τρόπους ζωῆς πρὸς ταπεινοῦς καὶ πρὸς περιφρονημένους. Διότι ὅποιος ἐσώθηκε ἀπ' τὴν οἴησιν, εὐκόλως τακτοποιεῖ τὰ ὑπόλοιπα ἀμαρτηματά του.

Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι ἀνώνυμη χάρις τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ μόνον ἀπ' ὅσους τὴν ἐδοκίμασαν ἐκ πείρας. Εἶναι ἀνέκφραστος πλοῦτος, ὀνομασία τοῦ Θεοῦ, δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ὅσον Ἐκεῖνος λέγει:

«Μάθετε οὐκ ἀπ' ἀγγέλου, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπου, οὐκ ἀπὸ δέλτου,

ἀλλ' ἀπ' Ἐμοῦ» δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἐνοίκησίν μου καὶ τὴν ἔλλαμψίν μου καὶ τὴν ἐνέργειάν μου μέσα σας, «ὅτι πρῶτός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ λογισμῷ καὶ τῷ φρονήματι καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν πολέμων καὶ κουφισμὸν λογισμῶν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν» (Ματθ. 11,29). Ἐὰν ὁ λογισμὸς σου δὲν καυχᾶται πλέον γιὰ φυσικὰ προτερήματα, αὐτὸ εἶναι σημάδι ὅτι ἀρχίζει νὰ ἔρχεται ἡ ὑγεία ψυχῆς.

Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι θεϊκὴ σκέπη ποὺ σκεπάζει τοὺς ὀφθαλμοὺς μας, γιὰ νὰ μὴ βλέπωμε τὰ κατορθώματά μας.

Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. δ' Ὑγρὰν διοδεύσας

Πάντες οἱ γνησίαν καὶ ἐκ ψυχῆς
καὶ δεκτὴν Κυρίῳ
ἐκζητοῦντες ἐπιστροφὴν
δεῦτε καὶ μιμήσασθε προθύμως·
ἰδοὺ γὰρ πρόκειται τύπος σωτήριος.

Ἐστράφη εἰς πένθος ἢ χαρμονή·
ὑπνώσαμεν ὕπνον
οἱ ταλαίπωροι τὸν βαρύν·
νῦν οὖν γρηγορήσωμεν συντόμως·
καὶ μετανοίας καρπούς ἐνδειξώμεθα.

Τίς δὲ ἢ φανέρωσις τοῦ θελήματος, παρὰ πόνος ἐκούσιος; Ἐὰν δὲν θέλη ὁ ἄνθρωπος, οὐδὲ ὁ Θεὸς τι ποιεῖ, σεβόμενος τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου. Πείσθητι τῷ ὀδηγοῦντι σε Θεῷ, κοινωνησάτω ἡ ψυχὴ σου τῷ Θεῷ, ὡς κοινωνεῖ νύμφη νυμφίῳ. Τὸ γὰρ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστὶ εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἄμωμον ψυχὴν. Ὅπως εἰς τὸ στάδιο ἀγωνίζεται ἕκαστος πῶς νικήσει, οὕτως ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἀγωνιζομένων, θέατρον πονηρῶν πνευμάτων παλαιόντων τῇ ψυχῇ καὶ Θεοῦ καὶ ἀγγέλων θεωρούντων τὸν ἀγῶνα. Καθ' ἐκάστην ὥραν κτίζονται ὑπὸ τῆς ψυχῆς πολλοὶ νεαροὶ λογισμοὶ, ὁμοίως καὶ ὑπὸ τῆς κακίας ἔνδον. Ὁ νοῦς ἡνίοχός ἐστὶ τῆς ψυχῆς κατέχων τὰς ἡνίας τῶν λογισμῶν. Ἐὰν εὐχόμενος δώσης τοὺς λογισμοὺς σου εἰς ἀγάπην Χριστοῦ, γίνονται οἱ λογισμοὶ σου πῦρ καὶ βάπτονται εἰς τὸν πόθον τοῦ Θεοῦ.

Ὅφείλει ὁ πλουτῶν τῇ χάριτι Θεοῦ ἐν πολλῇ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ὡς πτωχὸν καὶ μηδὲν ἔχοντα ἑαυτὸν ἡγεῖσθαι καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸν πλοῦτον τῶν χαρισμάτων Του. Τὸ βλάπτον καὶ μιᾶν τὸν ἄνθρωπον ἐντὸς τῆς καρδίας ἐστὶ (Ματθ. 15,18). Ὅμοιάζουν οἱ χριστιανοὶ μὲ λυχνίες ἐλαίου (ἐλαιον = καρποὶ δικαιοσύνης). Ὅφείλει ὁ ἀγωνιζόμενος πάντοτε τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ ἔχειν καὶ περιπατῶν καὶ ὁμιλῶν καὶ ἐσθίων νὰ ἔχη μνήμη Θεοῦ καὶ τὴν στοργήν. Ὅπου ἡ ἐπιθυμία ἔλκει αὐτὸν ἐκεῖνό ἐστὶν αὐτοῦ ὁ Θεός. Ἐὰν ἐπιθυμῇ ἡ καρδιά πάντοτε τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἐστὶ κύριος τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἡ καρδιά μικρὸν σκεῦός ἐστὶ ὅμως ἐκεῖ ἡ κακία καὶ τὰ ἰοβόλα θηρία. Ὅμοίως πάλι ἐκεῖ ὁ Θεός, ἐκεῖ οἱ ἄγγελοι, ἐκεῖ ἡ ζωὴ, τὸ Φῶς, οἱ Ἀπόστολοι...ἐκεῖ οἱ θησαυροὶ τῆς χάριτος, ἐκεῖ πάντα ἐστίν.

«Εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινῇ κτίσις» (Β' Κορινθ.) Μέγα καὶ θεῖον ἔργον καὶ θαυμαστὸν ὄντως ἐστὶν ἡ ψυχὴ! Κατ' εἰκόνα τῶν ἀρετῶν τοῦ Πνεύματος ἐποίησεν αὐτήν. Ἔθηκε εἰς τὴν ψυχὴν νόμους ἀρετῶν, διάκρισιν, γνῶσιν, φρόνησιν, πίστιν, ἀγάπην καὶ λοιπὰς ἀρετὰς κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Ἔθεσε ὁ Θεὸς εἰς τὴν ψυχὴν, διάνοιαν, λογισμοὺς, θέλημα, νοῦν ἡγεμόνα, ἐποίησεν αὐτὴν εὐκίνητον καὶ τοιαύτην, ὥστε γενέσθαι εἰς νύμφην καὶ κοινωνικὴν αὐτοῦ.

«Ὁ ἐν ὀλίγῳ πιστὸς καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστὶ» (Λουκ. 16,10). Τί ἐστὶ τὸ ὀλίγον καὶ τὸ πολὺ; Τὸ ὀλίγο τὰ τοῦ αἰῶνος τούτου δηλ. τροφή, ἐνδύματα, ἀνάπαυσι σώματος, υγεία κλπ. προστάξας ὁ Θεὸς μὴ μεριμνᾶν περὶ τούτων ἀλλ' ἐπὶ τὸν Κύριον ἐλπίζειν. Τὸ πολὺ, τὰ τοῦ ἄλλου αἰῶνος δωρήματά ἐστίν. Μὲ τὰ πρόσκαιρα ταῦτα δοκιμάζεται ἕκαστος ἐὰν πιστεύῃ εἰς τὸν Θεόν, ἐὰν ὄντως ζητῇ τὰ αἰώνια ἀγαθὰ δηλ. Βασιλείαν Οὐρανῶν, «Υἱὸς Θεοῦ συγκληρονόμος Χριστοῦ γενέσθαι...»

«Ἐκ γῆς περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα» (Β' Κορινθ. 10,3) ὦ!
τῆς ἀρρήτου εὐσπλαχνίας Θεοῦ, ὅτι δωρεὰν ἑαυτὸν χαρίζεται τοῖς πιστεύουσιν
ἐν ὀλίγῳ καιρῷ, Θεὸν κληρονομήσαι καὶ Θεὸν οἰκῆσαι ἐν σώματι ἀνθρώπου!!
Εἶπε ὁ Θεὸς εἰς Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ: «ἄπελθε εἰς πόλεμον!» Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς:
«Ζῆ Κύριος, οὐ μὴ ἀπέλθω ἄνευ σοῦ. Ὁ Θεὸς ἐστὶν ὁ διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ
θαυματοργῶν! Ὁ ΚΗΙΧ : «Μεθ' ὑμῶν ἔσομαι ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»
(Ματθ. 28,20).

Ὁ γὰρ γνωρίζων τὴν ἐπιβουλὴν τῆς κακίας, διὰ τῶν παθῶν μολύνουσα τὴν
ψυχὴν καὶ μὴ ἐπιγινώσκων ἐν αὐτῷ τὴν βοήθεια τοῦ Ἁγ. Πνεύματος
ἐνισχύουσα τὴν ἀσθένειά του καὶ ἀνανεοῦσα τὴν ψυχὴν του, ὁ τοιοῦτος ἐν
ἀδιακρισίᾳ πορεύεται. Καὶ πάλιν ὁ βοηθούμενος ὑπὸ Κυρίου καὶ εὐρισκόμενος
ἐν εὐφροσύνῃ Πνευματικῇ καὶ χαρίσμασιν ἐπουρανίοις, ἐὰν νομίση μηκέτι
πολεμεῖσθαι ὑπὸ ἁμαρτίας, ἀπατᾶται!

Ἐρωτηθεὶς «ὅστις Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος πῶς σώζεται ὁ ἄνθρωπος
εὐκολώτερον εἶπε: «Ὅστις φύγη ἀπὸ τὸν κόσμον εἰς τόπον ἡσυχον, νὰ κλαίῃ
τὰς ἁμαρτίας του καθ' ἐκάστην, νὰ χαλινώνη τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν κοιλίαν
του, εὐρίσκει τὴν σωτηρίαν του»

Ὅσα ἀποκτοῦμε μὲ πολλὰς ἰκεσίες καὶ σὲ πολὺ χρόνον, αὐτὰ εἶναι μόνιμα. Νὰ
γίνεσαι ὑπερβολικὰ ἐλεήμων καὶ συμπονετικός, σὺ ποὺ καλλιεργεῖς τὴν
προσευχήν.

Μὴν ἀναχωρήσης ἀπὸ τὴν προσευχή σου, πρὶν ἰδῆς νὰ σταματοῦν, σύμφωνα
μὲ τὴν οἰκονομία τοῦ Θεοῦ, τὸ πῦρ τῆς χάριτος καὶ τὰ δάκρυα. Διότι ἴσως νὰ
μὴ σοῦ δοθῇ πάλι σὲ ὀλόκληρη τὴ ζωὴ σου τέτοια εὐκαιρία.